

om beskyttelse af De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser (EU-svigskonventionen).

Efter bestemmelsen straffes med bøde eller fængsel indtil 4 år den, der til brug for afgørelser om betaling eller udbetaling af midler fra De Europæiske Fællesskabers budget eller budgetter, der forvaltes af eller for De Europæiske Fællesskaber, giver urigtige eller vildledende oplysninger eller fortier oplysninger af betydning for sagens afgørelse med forsæt til at undrage sig eller andre betaling eller med forsæt til at opnå uberettiget udbetaling til sig selv eller andre. Udbetaling fra De Europæiske Fællesskabers budget mv. omfatter også ordninger, der kun delvis er finansieret af EU-midler. På samme måde straffes efter bestemmelsens stk. 2 den, der uretmæssigt udnytter en lovlig opnået fordel med hensyn til ovennævnte betalinger, og den, der uretmæssigt anvender udbetalinger som ovenfor nævnt i stk. 1 til andre formål end dem, de oprindeligt var bevilget til.

Bestemmelsen skal sikre, at svindel med EU-midler er undergivet samme strafferetlige beskyttelse som svindel med nationale midler, jf. § 289. Bestemmelsen i § 289 a rækker imidlertid videre end dette, idet den omfatter alle tilfælde af svindel med de anførte midler, mens § 289 alene finder anvendelse, hvis der er tale om svindel af særlig grov karakter.

Bestemmelsen er kun anvendelig, hvis gerningsmanden for det første har forsæt til at opnå en uberettiget vinding, og for det andet har forsæt til, at denne vinding vedrører EU-midler eller blandede midler.

2.2. Brydensholt-udvalgets overvejelser og forslag

2.2.1. Straffelovens § 289

Udvalget har i betænkning nr. 1396/2001 vurderet, om der er grundlag for at foreslå ændringer af bl.a. straffelovens § 289.

Udvalget har i sine overvejelser taget udgangspunkt i, at den økonomiske struktur i det moderne samfund er så tæt forbundet med anvendelsen af offentlige midler, at det er vigtigt med en strafferetlig beskyttelse af det offentlige opkrævnings- og betalingssystem.

Udvalget bemærker, at der gennem de senere år er forekommet et hidtil uset antal sager vedrørende berigelseskriminalitet rettet mod offentlige midler, og at mange sager har en organiseringsgrad, der ikke tidligere er set. Der er tale om et område, der rummer et stort potentielt udbytte, og som tiltrækker organiserede kriminelle, hvilket efter udvalgets opfattelse også taler for en kvalificeret strafferetlig beskyttelse på dette område.

Udvalget anfører endvidere, at ensartede forhold ud fra principielle betragtninger bør behandles ens i strafferetlig henseende, og at der efter udvalgets opfattelse mangler harmoni i den nuværende strafferetlige regulering på området. Udvalget finder det således uheldigt, at berigelseskriminalitet rettet mod offentlige midler i dag for så vidt angår grove overtrædelser i visse tilfælde straffes efter straffelovens § 289, i andre tilfælde efter (typisk) straffelovens § 279 om bedrageri og i helt tredje tilfælde alene behandles efter en særlov, fordi denne lov betragtes som udtømmende. Dette betyder, at de strafferammer, der er gældende for overtrædelserne, varierer betydeligt, hvilket ikke synes at kunne begrundes i indholdet af de regulerede områder.

Udvalget finder, at beskyttelsen af offentlige midler bør gøres mere ensartet, hvilket kan ske ved, at grove overtrædelser på skatte-, told-, afgifts- og tilskudsområdet reguleres i en fælles bestemmelse i straffeloven. En sådan ændring vil samtidig gøre det muligt at forenkle behandlingen af de særlovssager, der i dag behandles efter straffelovens § 279, da det således ikke længere vil være nødvendigt at føre bevis for, at betingelserne for at statuere bedrageri er opfyldt, herunder navnlig forudsætningen om, at der har foreligget en bestemmende vildfarelse, der har påført nogen et tab.

Udvalget bemærker, at en sådan regulering vil have den konsekvens, at de øvrige bestemmelser i straffelovens kapitel 28 om berigelsesforbrydelser ikke længere vil være anvendelige på de særlovsovertrædelser, der i grove tilfælde vil være omfattet af en sådan ny overbygningsbestemmelse. Anvendelsesområdet for de øvrige bestemmelser i kapitel 28 vil således være kriminalitet, der ikke er dækket af særlovgivningens regulering, hvilket eksempelvis kan være skyldnersvig, visse former for kreditbesvigelser samt selskabs-tømning.

En overbygningsbestemmelse i straffeloven, der skal omfatte grove overtrædelser på skatte-, told-, afgifts- og tilskudsområdet, kan tænkes udformet efter to forskellige modeller.

For det første kan straffelovens § 289 – i lighed med den nuværende bestemmelse – formuleres således, at der henvises til samtlige de særlove, der skal have en overbygning i straffeloven. Udvalget finder imidlertid en sådan ordning mindre velegnet, når der er tale om mange love. Bestemmelsen ville i så fald skulle henvises til en lang række særlove, og straffeloven ville skulle ændres, hver gang særlovene blev ændret.

En anden model kunne være at affatte § 289 således, at den omfatter grove overtrædelser på skatte-, told-, afgifts- og tilskudsområdet. En sådan bestem-